

## ОСНОВНІ НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕННЯ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПСИХОЛОГІЇ ТА МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ СТУДІЯХ

**Левадна Л.А.,**

*студентка кафедри психології,  
ВНЗ “Університет економіки та права “КРОК”, м. Київ, Україна,  
e-mail: lina.levadna@gmail.com*

**Ковалькова Т.О.,**

*к. пед. н., доцент кафедри психології,  
ВНЗ “Університет економіки та права “КРОК”, м. Київ, Україна,  
e-mail: TatianaKovalkova@gmail.com,  
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2992-922X>*

Українське волонтерство – явище унікальне. Українці завжди відрізнялися своєю добротою. Про волонтерство в Україні сьогодні з захопленням говорять у багатьох країнах світу. Розвиток волонтерської діяльності у нас припав на час Революції і початок війни на Донбасі. У надзвичайно складний період саме цей рух об’єднав суспільство.

Під час дослідження волонтерства в умовах збройного конфлікту було проведено аналіз, узагальнення та систематизацію інформації про соціальну активність, мотивацію, функції, завдання та форми діяльності волонтерів в зоні збройного конфлікту в Україні. Соціальна активність досліджувалася наступними вченими: Безпалько О. В., Бехом І. Д., Вознюком О. В., Левківським М. В., Лісіною Л. О. та ін.

Волонтерство – добровільна діяльність, заснована на ідеях безкорисливого служіння гуманним ідеям людства і яка не переслідує цілей отримання прибутку, отримання оплати або кар’єрного зростання; мета його - всебічне задоволення своїх особистих і соціальних потреб шляхом надання допомоги іншим людям [1].

Волонтерська праця передбачає: службу на благо суспільства, отримання тільки моральної віддачі від роботи, без яких би то не було фінансових заохочень. Волонтерський рух, який ми знаємо сьогодні, створювався стихійно, з об’єднання окремих волонтерів в групи, а потім об’єднання груп у більші волонтерські організації, які почали співпрацю з централізованим керівництвом і мали більший вплив на державний апарат та більший ефект від їхньої діяльності. Восени 2014 року за сприяння Міністерства оборони України було створено Раду волонтерів, в яку входять представники волонтерських організацій з кожної області. Цього ж року було створено “Асоціацію народних волонтерів”, яка об’єднує волонтерські громадські організації та благодійні фонди, які допомагають військовим, внутрішньо переміщеним особам, ветеранам АТО та їхнім сім’ям [2]. Не варто також забувати про медичну волонтерську діяльність під час Майдану.

Українці у всі часи відрізнялися своєю добротою та щедрістю до сторонніх осіб, а особливо, коли людина потребувала допомоги. На даний час, волонтерство як феномен сучасної України – це рух громадян, який готовий приймати на себе відповідальність за вирішення деяких проблем громадськості. В наш час люди розуміють важливість волонтерської діяльності для держави в

цілому, усвідомлюють, що необхідний особистий внесок для зміни долі країни. Волонтерський рух в Україні є значущим і для самих волонтерів.

Нами було проаналізовано основні теоретико-методологічні засади дослідження волонтерства в зоні збройного конфлікту як форми соціальної активності громадян в Україні. Конституція України від 28 червня 1999 року. Закон України «Про волонтерську діяльність» від 19 квітня 2011р. Соціальна активність – це діяльність, яка реалізується через різні форми і найтипівішими є: соціально-політична, економічна, культурно-дозвільна життєдіяльність людини. Загалом соціально активні особи об'єднуються в групи, в яких вони між собою пов'язуються спільними цінностями, системою взаємин і є включеними до однієї спільної діяльності. Науковці в сфері соціології не так давно досліджують волонтерську діяльність, їх цікавить добровільна прихильність до волонтерської діяльності та психологічні наслідки. Люди визначають волонтерство як компенсаційну роль за відсутність іншої активності [3, 4].

Цікавим для дослідження є поведінка волонтерів, а саме з чого вона складається, адже не кожна особа залучає себе до волонтерської діяльності, тому це привабливо і самим дослідникам. Для прикладу, науковці вважають, що успіх формування волонтерської поведінки у тому, що волонтерська діяльність дає виняткову можливість для людини поєднати задоволення своїх особистих потреб і потреб суспільства, а також можливості самореалізації [5].

Волонтерських рух є суспільно важливим фактором, адже за сприянням волонтерів вирішується багато нагальних питань, що турбують громадян і через певні причини не можуть бути вирішені державними органами. Аналізуючи стан волонтерської діяльності під час Революції Гідності, на початку конфлікту і на теперішній час, можна зробити висновок, що зараз активність громадян щодо допомоги волонтерським організаціям коштами, продуктами, іншими речами помітно знизилась. Це зумовлене тим, що люди звикли до такого стану країни. Та перші хвилі переполюху вже погасли, і люди почали жити звичайним життям, хоча не погасли постріли на передовій, та й наша армія потребує допомоги так само, як і раніше.

#### **Список використаних джерел:**

1. Закон України “Про волонтерську діяльність” від 19квітня2011р.
2. Безпалова К.О. Мотиваційні аспекти волонтерства: досвід західних країн.
- 3.. Василик Г.В, Сингаївська І. В. Соціально-психологічна підтримка адаптації ветеранів АТО / Актуальні питання сучасної науки та практики: матеріали Науково-практичної конференції (15 листопада 2018 року, м. Київ) – К.: Університет «КРОК», 2018. – С. 494–497.
4. Бездуган Я. Правове регулювання благодійної діяльності у сфері надання соціальних послуг. Журнал “Віче”. №23, грудень 2015.
5. Соціальна робота в Україні/Зверєва І.Д.Безпалько О.В.,Лактіонова Г.М.та ін /За заг. Ред.Ш.Д. Зверєва,Г.М. Лактіонової.-К:Центр навчальної літератури,2004.-256с.(авт.:С.5-14,68-73).
6. Бех І.Д. Цінності як ядро особистості/ І.Д.Бех\Цінності освіти і.вивовання/. За заг,ред, О.В.Сухомлинської.-к.,1997.-С811.Бех І.Д.